

Cetl, Jiří

[Bacsko, Bronisław et al. *Filozofia i utopia: studia z dziejów ideologii*]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. B, Řada filozofická.
1967, vol. 16, iss. B14, pp. [128]-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/106697>

Access Date: 29. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ANOTACE

Miroslav Mleziva: O trojhodnotové logice (On Three-valued Logic); Rozpravy CSAV, Praha 1964, 67 pp. — This work concerns the problem of constructing full three-valued systems of propositional logic which would contain some part of the two-valued logic containing implication and would involve but two primitive terms — contrasting with the systems of Slupecki involving three primitive terms. (J. Slupecki: Der volle dreiwertige Aussagenkalkül, Comptes rendus des séances de la Société des Sciences et des Lettres de Varsovie, Classe III, vol. 29, 1939, 9—11; Pełny trójwartościowy rachunek zdań, Annales Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, vol. 1, no. 3, Sect. F 1946, 193—209.)

Chapter I ("Three-valued logic") gives some general informations concerning the origin of the three-valued logic, the problem of fullness ("functional completeness") of the axiomatic systems of three-valued logic, the connection between the classical logic and the three-valued one, and the applicability of the three-valued logic. Chapter II ("The six full systems") formulates the problem having to be solved (cf the first sentence of the present review) and contains derivation of the six full systems fulfilling the conditions of the problem: each of these systems involves two primitive terms, one of them being one of the three-valued "implications", the second a one-placed propositional functor. The proof is given that no other full system fulfilling the above mentioned conditions can exist. Chapter III ("Axiomatization of the six systems") introduces six axiomatic systems corresponding to the previously (Ch. II) derived full systems. Consistency and completeness of these systems are proved, whereas the independency of the axioms in question is proved in Chapter IV. Chapter V contains the derivation of all the theorems necessary for the completeness proof from the Ch. III.

Bibliography, german and russian summaries.

Pavel Materna

Filozofia a utopia. Studia z dziejów ideologii; Archiwum historii filozofii myśli społecznej 10, Warszawa 1964, 347 str. — Soubor osmi důkladných materiálových staí, které analyzují důležité jevy evropského i polského sociálně politického myšlení XVIII. a XIX. století a které jsou spjaty společným tématem: problémem utopického vědomí a jeho vztahu k filozofii nebo k teorii společnosti, anebo v širším smyslu problémem vztahu politiky a teorie, tedy problémem, který mezi dvěma válkami vytýčil — nikoli bez vlivů marxismu — Karl Mannheim (zvl. ve spise Ideologie und Utopie, 1929). Bronisław Baczko tu rekonstruuje utopii J. J. Rousseaua (Demokracie i konserwatizm w utopii J. J. Rousseau, 5—43), Jerzy Szacki analyzuje francouzské restaurační myšlení (Kontrewolucja a światopogląd, 55—104), Stefan Treugott osvětluje napoleonský mýtus (Napoleon — mýt : utopia, 105—131), Adam Sikora píše o názorech polského messianisty Hoene-Wrońskiego na lějinný proces (Hoene-Wrońskiego utopia historiozoficzna, 133—177), Barbara Skarga hledá filosofické předpoklady utopie A. Comta (Pozytywizm i utopia, 179—226), Zbigniew Kuderowicz zkoumá Hegelovu kritiku utopie a jeho pokus o překonání utopického postoje (Hegel: moralistyka a utopia, 227—265), Andrzej Walicki probírá Narodnickou utopii M. Michajlovského (267—315) a Zbigniew Krawczyk hodnotí koncepci polského socialisty E. Abramowského (Edwarda Abramowskiego ideal socjalizmu bezpieczeństwa, 317—345). Hledisko a cíle zkoumání, které si autoři vytkli a které explicitně a nejdůležitěji vyslovuje ve své hegelovské stati Z. Kuderowicz (srov. zejména str. 227—228 aj.), umožňují, aby probíraná témata, často tradiční, dostala nové osvětlení a mohla se stát východiskem jakýchsi příštích dějin ideologie.

Jiří Cehl

Jaroslav Ładosz: Współczesne formy walki materializmu z idealizmem; Warszawa 1965, 104 str. — Polemický spisek známého wrocławského marxisty podává promyšlený, byť patrně nikoli obecně platný pohled na některé důležité problémy marxistické filosofie v horizontu polského myšlení. Usiluje přitom zejména obhájit platnost tradičního marxistického dualismu materialismu a idealismu. Tato obhajoba — v soudobém marxismu jev dosti oje-